

BATUHAN AŞIKTOPRAK

ALESTA

ROMAN

♥ can
çağdaş

BATUHAN AŞIKTOPRAK

ALESTA

Can aędaş

Alesta, Batuhan Aşıktoprak

© 2022, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Kasım 2022, İstanbul

Bu kitabın 1. baskısı 2 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Cem Alban

Düzeltili: Aylin Samancı Elmasdaę

Mizanpaj: Atahan Sıralar

Sanat yönetmeni: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak tasarımı Ezgi Arslan / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: Arı Matbaası

Davutpaşa Cad. Emintaş Kâzım Dinçol San. Sit. No: 81/39,

Topkapı, İstanbul

Sertifika No: 44009

ISBN 978-975-07-5889-8

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25 Sarıyer/İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

BATUHAN AŞIKTOPRAK

ALESTA

ROMAN

♥can

BATUHAN AŞIKTOPRAK, 1994'te Bursa'da doğdu; ilk, orta ve lise öğrenimini burada tamamladı. 2017'de Ege Üniversitesi Gazetecilik Bölümü'nden mezun oldu. Öyküleri *Varlık*, *Notos* gibi edebiyat dergilerinde yayımlandı. 2019 yılında *Kurdun Postu* adlı dosyası Yaşar Nabi Nayır Öykü Ödülü'ne değer görüldü. Aynı ismi taşıyan öykü kitabı Ekim 2019'da Varlık Yayınları tarafından yayımlandı.

Dolar 4

Yağmurdan kaçan insanların arasında yoktu. Islanmış yüzlerde onun yüzünü aradım. Derken, duvar dibindeki yatağından kalkıp taksiye doğru yürüyen adama baktım. Sokakların kiri yüzüne neredeyse ten rengi gibi yerleşmişti. Yanıma geldiğinde montunun cebinden birkaç paket mendil çıkardı, bekledi, işitemediğim şeyler söyledi. Camın açılmayacağını anladığında kartondan yapılma yatağına döndü. Yağmur hızlanınca radyonun sesini açtım.

Herkes bunun bir spekülasyon olduğunu bilmeli. 4,50 dolar için bir direnç noktası. Aşılması mümkün değil. Zaten Merkez Bankası derhal gerekli adımları atacaktır. Türkiye, Amerika'nın yaptırım tehditlerine rağmen bankaları, kredi saygınlığı, dış politikasıyla her türlü aksiyona hazır bir ülke. Uzun vadeli yatırımcı da bunun farkında. O yüzden kurdaki hareketlilik kısa zamanda dengelenecek, göreceksiniz.

Derken gördüm onu. Siyah paltosunun içinde dimdik, uzun adımlarla, neredeyse koşar, yağmurdan kaçır gibi yürüyordu. Taksiye yaklaşınca kapıların kilidini açtım, birkaç adımda geldi ve cüssesini, bacaklarını sığdır-

maya çalıştığı yerin darlığına söverek yanıma oturdu. “Selamünaleyküm.”

“Geciktin,” dedim. “Yarım saat oldu.”

Paltosunun iç cebine uzanan eli hışırdattığı doları çıkarıp bana verdi, konuşmadı. Benjamin Franklin’in yüzünü, yanına yerleştirilmiş şeyleri ışıpta kontrol ettikten sonra parayı montumun cebine koydum.

Anayola çıkar çıkmaz kıpkırmızı bir ışık selinin içinde öylece kaldık. Artık yağmurun, sileceğin düzenli seslerine korna sesleri de karışıyordu. Karşı şeritte, uzayan ışıklarıyla hiç yavaşlamadan gelip geçen araçlara, evlerin, cami minarelerinin ışıklarına baktım. Saim radyoda, vatan sevgisinden şüphe etmediği insanların türkülerini arıyordu. Yol, ilerledikçe normal bir şehrin yoluna benzeyince karanlık, daracık sokaklara daldık. Gece ve gündüzü birbirinden ayırmayan, bir yanı daima ışıldayan caddelere çıkıyordu bunlar. Yirmi dört saat açık lokantanın önünde işkembe çorbası içerek ayılmaya çalışan bir adam mutlaka başını yavaşça arabaya doğru çevirir, günün o vakti hareket eden her şeye şaşırarak bakardı.

Sonunda evi o daracık sokaklardan birinde bulduk. Tek katlı, boyasız, küçük ve yine karanlığa gömülü bir yerdi, bakıp korkmak için yapılmıştı sanki. Saim dışarı çıktığında eve girmek yerine sigara yakıp sokağın ortasında bekledi. Kaputa inen çisentinin o hafif sesinde insanın uykusunu getiren garip bir şey vardı.

Kapı, ardında bir gölgeyle açılınca Saim içeri daldı. Arabadan iner inmez toza benzeyen yağmur başıma, omuzlarıma yerleşti. Hiç ses yoktu sokakta, pencereleri gözlüyordum; perdelerine değen, onları yumuşatan ışıklar oda lambalarından değil, televizyonlardan yansır gibi belli belirsizdi; dışarıda olup biteni merak eden biri perdeyi aralamadan, kapıyı bu kez Saim açtı.

“Bagaj,” dedi. “Bagajı aç.”

Eve döndü. Dediğini yaptıktan sonra aralık bıraktığı kapıyı ittirdim, birkaç eski püskü halıdan başka bir şeyin bulunmadığı salonun tam ortasına elleri ayakları bayrak ipiyle bağlanarak yatırılmış adamı, daha doğrusu kımıldayıp duran sırtını gördüm, ama o bana yüzünü göstermeye çalışıyordu, dolu ya da bantlı olduğunu bildiğim ağzı anca mırıltıya benzeyen bir ses çıkarabiliyordu. Eşiği geçtiğimde odaların birinden Saim ile arkadaşı çıktı, alelade bir işin ortasında denk gelmiş gibi telaşsız, gözücüyle bana baktılar.

“Bagajın kapağını tut,” dedi Saim. “Çıkarıyoruz.”

Çırpınan adamı bagajın yanına getirdiler; kapağı kaldırdım, onu dosdoğru bagaja fırlattılar. O zaman elimin altında inlemeye devam eden adamın bantlı ağzına, karanlıkta seçilmeyen yüzüne baktım. Gözleri korkudan yaş biriktiriyordu. Saim getirdiği küreği arka koltuğa yerleştirdiğinde, “Gidelim artık,” dedi. “Oyalanmayalım.”

Bagajın kapağını indirdim. Adamın yüzü siliniverdi. Penceresinin ardından bizi izleyen yaşlı bir kadınla göz göze geldim. Saim’i görünce perdesini çekti.

***

Patika artık arabanın geçemeyeceği kadar daraldığında durduk. Işığın kapsamı dar yollar, ağaçların sıklaştığı gövdeleriyle doluydu. Farları açık bırakıp ormana çıktık. Artık büsbütün dinmiş yağmurun dalları aşan sızıntısı toprakta sadece bir parça nem bırakmıştı. Saim elinde kürekle, ışığın uzandığı yere doğru yürüyordu; öne eğdiği başıyla, işaretlediği yeri arar gibiydi.

“Böyle bir işe neden girdiğini söylemedin hâlâ,” dedim.

Yanına vardığımda küreğin ucuyla uzadıkça uzayan bir çizgi çizmeye başladı, biçimini mezara benzettikten

sonra küreği bıraktı. Işığın içinde arabaya doğru yürürken, “Araplar işimizi bozuyor,” dedi.

“Kimin,” diye sordum. “Patronunun mu?”

“Bir abimizin işini bozuyor. Sevdiğimiz, kıymet verdiğimiz birinin.”

“Şu siyasetçi abilerinden birinin mi?”

“Boş ver şimdi orasını. Araplar fabrika kuruyor, iş makineleri için yedek parça üretecekleri bir fabrika. İşçilikleri de ucuzla kapatıyorlar. Suriyeli, Afgan çalıştırıyorlar. Üç kuruşa çalışacak kim varsa... Gel de çıkaralım şu herifi.”

Arabaya bindim, bagajın düğmesine basmamla mırlıtı serbest kaldı ve Saim’in eliyle zorlanan adamın top-rağa çakılırken çıkardığı sese karıştı. Sonra adamı ışığa, kenarları çizilmiş mezarın yakınına taşıdık. Uzandığı yerde küreği gördü; şimdi yüzünü ilk kez seçebiliyordum; gözlerinin altı kat kat ve kopkoyuydu. Debelenmekten yorgun düşünce, Saim ilk aksilikte küreğin yerleşeceği yeri de göstererek, hışırı çıkmış bandı adamın ağzından sıyrıp attı.

“Selamünaleyküm,” dedi Saim.

“Allah,” diye bağırdı Arap, gözleri ağaçların arasında, karanlıkta dolandı.

Saim küreğin ucunu adamın kafasına geçirdi. “Sus. Allah’ı karıştırma.”

Böcekleri dinledim. Sanki karanlıkta dolanan adamları ormana ispiyonlamak için ötüyorlardı. Önümde yarı baygın yatan, günahı cezasına değmeyen adam artık bağırarak için bile açmıyordu ağzını. Göz göze geldiğimizde, “Türkçe bilmiyor musun,” diye sordum.

“Bilmez olur mu,” dedi Saim. “Biliyor tabii. Ama işin ucunda ölüm olmadıkça konuşmuyor. Diri diri gömüleceğini öğrenince birkaç kelime eder herhalde.”

Yine, “Allah,” diye bağırdı adam. “Allah, Allah!”

Sanki korkusu yüzünden başka bir kelime bulamıyordu. Üstelik gecenin bir vakti, ormanda elleri ayakları bağılyken duyduğu korkuya kürek, peşinden de ölüm kelimesi katıldığından beri titremeye de başlamıştı. Ormanda bu saatte bizden başkası varsa bile kaçmak onlara kalırdı herhalde. Çünkü bize uzak olmayanlar ışığın içinde duran üç adam göreceklerdi: Biri sakin, kendinden emin, iki ayaklı dev bir gece hayvanı; diğeri korkak, telaşlı, kapıldığı tuzaktan kurtulmak için debelenen, bağıran başka bir hayvan ve ben, gece yarısı bir ormanda rastlanabilecek en güvenilir adam.

Saim eline küreği alıp, işaretlediği yeri kazmaya başladı. Adam kendi dilinin birdenbire uzayıp kısalan cümleleriyle bağıırken yanı başında biriken toprağa, çukura ve yüzüme baktı. Ona yardım edemeyeceğimi artık anlamıştı sanki. Ağzına irili ufaklı toprak parçaları yağınca Türkçeyi hatırladı. “Patron para harcadı. Valla çok para.”

“Boşuna harcadı,” dedi Saim. “Olur öyle şeyler. Ölse daha mı iyi?”

“Fabrikayı kuracak. Az kaldı. Çok para harcadı patron. Ben ne yapacağım?”

“Ne mi yapacaksın?”

“Valla. Ne yapacağım?”

“Türkçe konuşuyorsun ama anlamıyorsun herhalde,” dedi Saim. Küreğin ucunu gene adamın kafasına geçirdi. “İki gündür ne anlatıyorum lan ben sana. Fabrika falan kurmayacak. Sen ikna edeceksin. Kurarsa ikinizi de bulup aynı mezara gömeceğim. Yok, ikna edemem diyorsan şimdilik tek başına gömüleceksin. Anladın mı şimdi?”

Doğru karşılığı beklemekle geçen on saniyelik sessizliğin sonunda, adamın bağlanmış bacaklarını ellerimde buldum, onu kaldırıp mezar derinliğinin yarısı kadar bile kazılmamış çukurun yanına taşıdık. Ağırdı, üstelik durmadan debelendiği için pantolonunun yumuşak, kirli kumaşı parmaklarımın arasından kayıp duruyordu.

“Konuş yoksa diri diri gömecek seni,” dedim. “İnsan patronunu korumak için ölür mü hiç? Konuş, kurtar kendini salak herif.”

Çukura doğru sallandığını anlayınca gözlerini açıp, “İkna edeceğim,” diye bağırdı. “Valla edeceğim. Valla.”

“İnanayım mı,” diye sordu Saim.

“İnan abi. Valla ikna edeceğim. Valla. Valla.”

Adamı yere bıraktık, el bileklerindeki düğümü çözdük. Kurtulduğu ipin izlerinde gezdirdi parmaklarını, oturabileceği kadar doğruldu, lekeleri temizlemeye çalıştı; çabuk vazgeçti; bacaklarındaki düğüm de çözüldü, solgun yüzü rahatlar gibi oldu. Otururken gözleri sırayla çukura, bana ve Saim’e değdi.

“Pantolonunla gömleğini çıkaracaksın,” dedi Saim. “Yavaşça ayağa kalk.”

Adam ağzı açık, gözleri, hâlâ tepesinde dikilen adamın gözlerine hizalı, öylece bakıp oturmaya devam etti. Saim’in küreği kavradığını görünce yerinden kalktı, birkaç günlük ter ve bu gecenin toprak lekeleriyle dolu gömleğini çıkardığında fanilasıyla kaldı. Sonunda pantolonunu da sıyrıp attı ve kalın, kıllı bacaklarının titreyişini gizleyemeyen donuna hüzünlenererek baktı. Yorulmuştu artık. Elleri donunun iki yanında, bacakları hâlâ bağılmış gibi sımsıkı bitişik, bekliyordu.

“Başına gelenleri arkadaşlarına mutlaka anlat,” dedi Saim. “Anlat ki, değil fabrika kurmak, saç ektirmek için bile gelmesinler buraya.” Küreği bıraktı. “Şimdi dosdoğru patronuna git.”

Adam ayağında kunduralarla toprakta tökezleyerek koşmaya başladı. Karanlığa doğru, donu ve fanilasıyla parça parça silinerek koşuyordu. Önce, giderek küçülen o iç çamaşırı beyazlığı görünmez oldu; ardından adamın kaçıışından kalan toprak, çalı sesleri azaldı, azaldı ve sonunda büsbütün kesildi.

***

Bahçe kapısını açtığımı görünce yürüdü, buraya benden önce yerleşmiş gibi davranmaktan vazgeçmiyordu bir türlü. Yanıma geldi; kırmızı, uyanık yüzüyle bana baktı; kabarttığı tüylerinde gecedен kalma bir yara seçemedim. Tavuklara giden yolun hizasından ayrılmadan, ara sıra ayaklarıma doğru zıplamayı ihmal etmeden yanımda yürüdü. Eve girerken her zamanki tekmemi savurdum. Vedalaştık.

Annem mutfakta, sabaha ait seslerin, kokuların içinde didiniyordu. Mutfak tezgâhından bana doğru çevirdiği yüzü her zamanki gibi sakin, yumuşaktı. Düzeni onun sayesinde bozulmamış otuz yıl, oturma odasında açık tutulan televizyonun sesini, kızarmış ekmek kokusunu aklıma annemin çehresinden daha güçlü kazımişti. Kahvaltılıkların durduğu masaya oturdum, yanıma geldi, başımı okşadı, çocukluğumda elinin bir parçası sandığım deterjan kokusunu genzime yerleştirip önüme bir bardak çay koyduktan sonra tezgâha döndü.

“Babanı bekleme, ye sen. O çok erken çıktı.”

“Horoz duruyor,” dedim. “Yanımda götürmemiş.”

“Bugün atlara güveniyor. Kesin kazanacakmış.”

“Kesin kazanır... Kirayı nereye bıraktı?”

“Bırakmadı.”

“Niye?”

“Söyledim, bakacakmış.”

“Parayı kaybedecek. Sonra gelip benim paramı isteyeceksiniz. Alıştınız artık. Seni de alıştırdı.”

Üzüntüye bunca yılda ve bize rağmen alışamamış yüzünü bana çevirdi. “Öyle söyleme. Biraz beni de düşün. Ömrüm ikinizin yerine konuşmakla geçiyor.”

“Seni düşünmesem çoktan gitmiştim buradan,” dedim. “Babam sana dua etsin.”

Kimse karışmadı çocuğa, o da birinin -oturma odasından getirdiği sandalyeyi misafirinin yanına çeken annemin- karışmasını gerektirecek şeylerden uzak duruyor, sadece çayını yudumluyordu. Onu kusturmayacak kadar açık ve ılık bir bardak çay. Geçen sefer çocuğun ağzına vaktinde yerleştirelemeyen poşet bu defa masada hazır bekliyordu, annem kendisini utandıracak aksiliklerin yolunu kapamıştı çoktan, çünkü bunu gurur meselesi haline getirmişti. Ama birkaç haftada çocuk için nereden, nasıl bulduğunu hiç anlamadığım sevgi şimdi gözümün önünde ve benim için bile açık seçikti.

Gündeliğin konforunu terk edip risk almanın, geleneğin dışına adım atmanın birbirine bağlı pek çok koşula bağlı olduğunu başarılı üslubuyla gösteren *A/esta* alt-orta sınıf bir çekirdek ailenin olduğu kadar çareyi ülkenin bunaltıcı atmosferinden kaçmakta bulan gençlerin, cinsiyet kimliklerine mühürlenmiş önyargıların, "insandışı hayvan"larla kurduğumuz ilişkilerin, içinden geçtiğimiz Türkiye hakikatlerinin de romanı.

Aşıktoprak, bakışını mizantrop sayılabilecek başkarakterinde odaklarken; mültecilerin, transların, işçilerin deneyimlerini, yükselen ekonomik kriz karşısında geliştirilen hamasi söylemleri ve daha iyi bir yaşamı kurmaktaki ısrarın imkânlarını da işaretliyor.

#aile #babaođul #mültecilik #enflasyon #hayvan #horozdövüşü #gerçek

 CAN

canyayinlari.com | f | | canyayinlari

roman

ISBN 978-975-07-5889-6

9 789750 758898